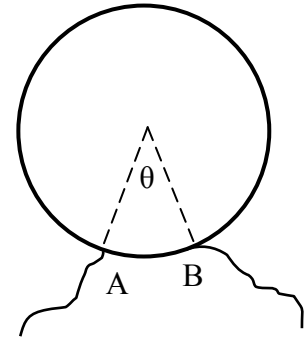

«Διπλή επαφή με τον κύκλο»***

Φεβρουάριος 2009

Μεταλλικό σύρμα το οποίο παρουσιάζει r ηλεκτρική αντίσταση ανά μονάδα μήκους (Ω/m), έχει καμφθεί έτσι ώστε να σχηματίζει κυκλική περιφέρεια ακτίνας R . Το σύρμα έρχεται σε επαφή με το υπόλοιπο κύκλωμα με δύο «κορκοδειλάκια» τα οποία πιάνουν στα σημεία A και B (σχήμα). Να γίνει η γραφική παράσταση της τιμής της ολικής ηλεκτρικής αντίστασης που παρουσιάζει το σύρμα, σε συνάρτηση με την επίκεντρη γωνία θ (η τιμή της rad). Αιτιολογείστε το ακρότατο που παρουσιάζεται.

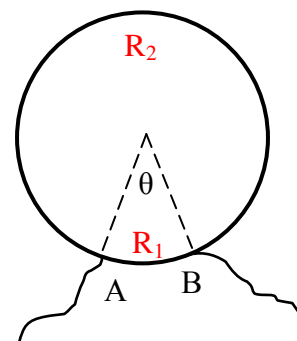
Η λύση στην επόμενη σελίδα

ΛΥΣΗ

☞ Έστω R_1 η τιμή της ηλεκτρικής αντίστασης που αντιστοιχεί στο τόξο γωνίας θ και R_2 στο υπόλοιπο (σχήμα). Αφού η θ μετριέται σε rad, η υπόλοιπη γωνία θα είναι $2\pi - \theta$.

Άρα τα μήκη των τόξων είναι θR και $(2\pi - \theta)R$ αντίστοιχα.

Συνεπώς οι τιμές των ηλεκτρικών αντιστάσεων είναι: $R_1 = \theta R r$ και $R_2 = (2\pi - \theta)R r$.

☞ Οι αντιστάτες είναι συνδεδεμένοι παράλληλα, οπότε έχουμε:

$$R_{ολ} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{\theta R r \cdot (2\pi - \theta) R r}{\theta R r + (2\pi - \theta) R r} = \frac{R^2 r^2 \theta (2\pi - \theta)}{2\pi R r} = \frac{R r \theta (2\pi - \theta)}{2\pi} \Rightarrow$$

$$R_{ολ} = -\frac{rR}{2\pi} \theta^2 + R r \theta$$

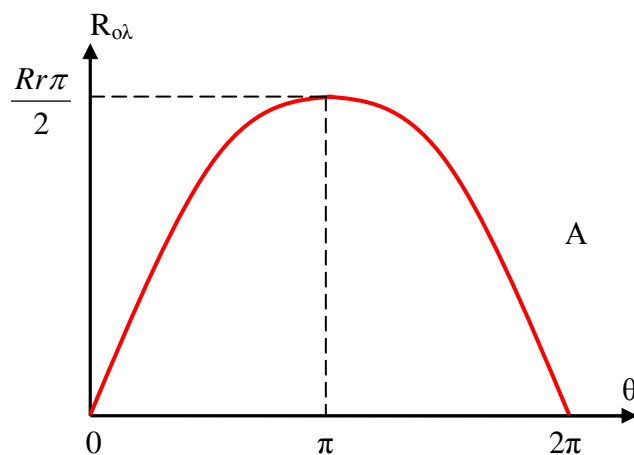
☞ Παρατηρούμε λοιπόν ότι η καμπύλη $R_{ολ}(\theta)$ είναι παραβολή.

☞ Αφού ο δευτεροβάθμιος συντελεστής είναι αρνητικός ($\alpha = -\frac{rR}{2\pi}$) θα έχουμε **μέγιστο** για:

$$\theta = -\frac{\beta}{2\alpha} = -\frac{R r}{-2 \frac{rR}{2\pi}} = +\pi.$$

☞ Αντικαθιστώντας βρίσκουμε τη **μέγιστη τιμή**:

$$R_{ολ}(\pi) = -\frac{rR}{2\pi} \pi^2 + R r \pi = \frac{R r \pi}{2}$$

☞ Ξέρουμε ότι όταν δύο αντιστάτες συνδέονται παράλληλα, **η ολική αντίσταση του συστήματος τους είναι μικρότερη και από τις δύο**. Συνεπώς, όσο η τιμή της επίκεντρης θ πλησιάζει προς τη τιμή 0 ή τη τιμή 2π , τόσο θα γίνεται μικρότερη μία από τις δύο παράλληλες ηλεκτρικές αντιστάσεις με αποτέλεσμα να μικραίνει και τη τιμή του $R_{ολ}$ αφού, όπως είπαμε πρέπει να είναι μικρότερη και από τις δύο. Συνεπώς τη μέγιστη τιμή θα την έχει το $R_{ολ}$ όταν και οι δύο αντιστάσεις θα είναι ίσες μεταξύ τους ($R r \pi$ η καθεμία) οπότε και προκύπτει η τιμή του μέγιστου ($\frac{rR\pi}{2}$).